

Advies betreffende: **Oculatie van genetisch gemodificeerde schimmelresistente appel**

Kennisgever: **Plant Research International B.V.**

COGEM kenmerk
CGM/031124-03

BGGO nummer
BGGO 98/06-01

Datum advies
26 november 2003

Inleiding

Het onderwerp van dit advies is een verzoek tot wijziging op een eerder afgegeven vergunning. De wijzigingen betreffen het intrekken van één van de twee locaties en het verlengen van de vergunningduur met vijf jaar. In de oorspronkelijke vergunning wordt het oculeren (enten) van genetisch gemodificeerde appelogen (*Malus pumila*) op niet-gemodificeerde appelonderstammen toegestaan. In de genetisch gemodificeerde appel is naast een selectiegen (*nptII*) en een merker gen (*gus*) het eiwit α -hordothionine tot expressie gebracht, dat een rol speelt bij schimmelresistentie in gerst. De in de vergunning beschreven experimenten dienen ter overwintering van transgene appelscheuten. Na de overwintering kunnen de appelbomen op mogelijk verworven resistentie worden getest. Deze laatste experimenten worden uitgevoerd onder ingeperkt gebruik omstandigheden en zijn geen onderdeel van het onderhavige verzoek tot wijziging van de vergunning.

Appelbomen zijn gevoelig voor ziekteverwekkers zoals bepaalde soorten schimmels, zoals *Venturia inaequalis*, de veroorzaker van appelschurft, *Podosphaera leucotricha* (meeldauw) en *Nectria galligena*, de veroorzaker van vruchtboomkanker. Resistentie door toepassing van genetisch gemodificeerde planten kan mogelijk leiden tot een verminderd gebruik van bestrijdingsmiddelen.

Eerder COGEM advies

De COGEM heeft op 29 juni 1998 (CGM/980629-06) geadviseerd over de originele vergunningaanvraag. De COGEM heeft destijds geconcludeerd dat het een veldexperiment betrof dat door zijn aard en door de wijze waarop het wordt uitgevoerd, reeds vergaand biologisch ingeperkt is. Om die reden heeft de COGEM geconcludeerd dat er geen bezwaar was tegen uitvoering van de experimenten op twee locaties, met een omvang van één hectare per locatie. Verder was de COGEM van mening dat de in beschikking opgenomen voorschriften voldoende waarborgden dat er aan het veldexperiment geen risico's verbonden zijn voor mens en milieu.

Verder heeft de COGEM op 21 juli 2000 (CGM/000721-03) en 27 januari 2003 (CGM/030127-05) uitvoerig geadviseerd over werkzaamheden met transgene, hordothionine-producerende appelbomen die zijn geënt op een niet-gemodificeerde onderstam en alle aspecten die daarmee samenhangen. In beide gevallen betrof het experimenten waarin de effectiviteit van de door alpha-hordothionine opgewekte schimmelresistentie in appelbomen werd getest. De COGEM heeft destijds in beide gevallen positief geadviseerd over de in de aanvragen beschreven werkzaamheden, en geconcludeerd dat, onder de in de beschikkingen gestelde voorwaarden, de risico's voor mens en milieu verwaarloosbaar klein zijn.

Overwegingen en advies

De COGEM heeft eerder positief geadviseerd ten aanzien van de originele vergunningaanvraag en andere aan dit onderzoek gerelateerde vergunningaanvragen. De COGEM is van mening dat sindsdien geen nieuwe wetenschappelijke feiten en inzichten naar voren zijn gekomen die herziening van haar eerdere adviezen vereisen. Daarbij is de COGEM van mening dat het intrekken van één van de locaties waar de experimenten worden uitgevoerd niet van invloed is op de eerder gemaakte risico-analyse. Tevens is de COGEM van mening dat verlenging van de vergunningsduur, gezien de aard van de werkzaamheden, niet leidt tot een mogelijke additioneel milieurisico. Derhalve acht de COGEM de risico's voor mens en milieu verwaarloosbaar klein bij uitvoering van de beschreven werkzaamheden onder de gewijzigde vergunning.